

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/53/2021
Identifikačné číslo spisu: 1316010782
Dátum vydania rozhodnutia: 09.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1316010782.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného N. T. pre zločin nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 9. novembra 2021 v Bratislave, o dovolaní obvineného N. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 5. októbra 2017, sp. zn. 2To/78/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného N. T. sa odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) z 30. mája 2017, sp. zn. 3T/200/2016, bol obvinený N. T. uznaný za vinného zo zločinu nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času až do dňa 19. apríla 2016 si zadovážil krátku guľovú zbraň - samonabíjaciu pištoľ československej výroby zn. ČZ vzor 42, kalibru 6,35 mm Browning, výrobné číslo XXXXX a 21 ks ostrých nábojov kalibru 6,35 mm Browning a 18 ks ostrých nábojov kalibru 22 Long Rifle (5,6 mm), ktoré prechovával v byte č. 9 na 4. poschodí v Bratislave, na Dopravnej ulici č. 2, ktorého majiteľom je L. O. a H. O. a ktorú zbraň dňa 19. apríla 2016 dobrovoľne vydala osoba O. T., pričom skúmaním Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ Bratislava bolo zistené, že v zmysle § 5 odsek 1 písmeno a) Zákona o zbraniach a strelive č. 190/2003 Z. z. sa jedná o zbraň kategórie B, ktorej držanie a nosenie podlieha povoločovaniu konaniu a evidenčnej povinnosti.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona prvostupňový súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 Trestného zákona obvinenému uložil i trest prepadnutia vecí, a to pištole ČZ vzor. 45 kal, 6.65 mm Browning a 35 ks ostrých nábojov kal 6,35 mm Browning a 22 Long Rifle.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutých vecí sa stal štát.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona prvostupňový súd zároveň zrušil výrok o treste uložený obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo 14. júla 2016, sp. zn. 4T/73/2016, právoplatným 14. júla 2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúc o odvolaní obvineného N. T. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 5. októbra 2017, sp. zn. 2To/78/2017, odvolanie obvineného N. T. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie
a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podal obvinený N. T. dovolanie najskôr vlastným písomným podaním, následne aj prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanoveného obhajcu JUDr. Ivana Javora, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení odvolania obvinený poukázal na viazanosť súdov ústavou, zákonmi a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), povinnosť vykladať a aplikovať zákony v súlade s medzinárodnými zmluvami podľa článku 152 ods. 4 ústavy, pričom v nadväznosti na to uviedol, že nie je možné akceptovať názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedený v uznesení z 23. októbra 2007, sp. zn. 2 To 32/2007, uverejnenom v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 58, roč. 2008, ktorý vyjadruje ničím nepodložené tvrdenie, že dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku (zrejme mal na mysli § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pozn.) môže pri dohode o vine a treste (zrejme aj pri vyhlásení) podať len minister spravodlivosti. Obvinený poukázal na to, že v konaní pred prvostupňovým súdom urobil vyhlásenie o vine, pričom hoci zo zákona podľa jeho názoru nie je jednoznačné, či sa samotné vyhlásenie považuje za priznanie, treba pripomenúť prípad, že by sa výklad prikláňal ku kladnej odpovedi napriek zneniu § 333 ods. 3 písm. h) Trestného poriadku, pri ktorom musia byť kumulatívne splnené dve podmienky (priznanie a uznanie), že priznaniu musí zodpovedať celková dôkazná situácia (R 15/2015) a priznanie sa musí týkať všetkých skutkových okolností, ktoré sú kvalifikačným momentom súdom použitej právnej kvalifikácie.

Obvinený pritom poukázal na to, že dôkazná situácia z prípravného konania (keďže pred súdom sa nedokazovalo) je v hrubom rozpore s „priznaním sa“ a navyše jediný získaný dôkaz nebol získaný zákonným spôsobom, čo je podľa jeho názoru dôvodom na konštatovanie, že prvostupňový súd pochybil, ak jeho vyhlásenie prijal, hoci bol povinný ho odmietnuť, resp. neprijať (§ 257 ods. 7 Trestného poriadku). Od momentu, keď sa obvinený dozvedel o tom, že pri domovej prehliadke bola polícia nájdená zbraň, až po rozsudok, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania skutku, bol vo výkone trestu odňatia slobody, nemal prístup k všetkým potrebným právnym textom relevantným pre predmetnú vec, keďže prístup k počítaču v ústave na výkon trestu odňatia slobody je limitovaný množstvom žiadateľov, ako aj následnými prostriedkami na vytlačenie rozhodnutí alebo ručným prepisovaním rozhodnutí.

Obvinený taktiež poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2004, sp. zn. III. ÚS 256/03, v zmysle ktorého „Porušením práva na obhajobu obsiahnutého v čl. 50 ods. 3 ústavy je,

ak obvinený alebo odsúdený nemá prístup k všetkým predpisom publikovaným v Zbierke zákonov SR v takom rozsahu a čase, ako potrebuje na svoju obhajobu.“, z čoho vyvodzuje splnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

K ostatným aspektom, pre ktoré obvinený zastáva názor, že dovolanie v predmetnej veci je možné podať aj bez ministra spravodlivosti, obvinený uviedol, že zbraň, ktorá je predmetom tohto konania, bola políciou získaná pri domovej prehliadke, v byte, v ktorom býva jeho syn, kde obvinený občasne užíval jednu izbu s vlastnými odkladacími priestormi, pričom zo zadovážených dôkazov má vyplývať, že syn mal zbraň vydať dobrovoľne a súčasne, že o nej nevedel a vedieť nemohol, čo obvinený považuje za rozpor, ktorý musí byť odstránený, keďže všetko poukazuje na to, že polícia vyrobila falošný záznam o priebehu domovej prehliadky, bez ohľadu na to, že jeho syn v strese, bez obhajcu, bez náležitého prečítania a uvedomenia si dôsledkov zápisnicu podpísal. Zároveň obvinený poukázal na to, že z príkazu na domovú prehliadku nevyplývalo hľadanie žiadnej zbrane ani podozrenie z ozbrojovania, teda podľa jeho názoru polícia pri domovej prehliadke konala v rozpore s príkazom na domovú prehliadku. Obvinený je toho názoru, že takto zaistená zbraň nemôže byť zákonne získaným dôkazom a v ďalších štádiách konania je tak absolútne nepoužiteľná. Spolu s tým, že v ústave na výkon trestu odňatia slobody nemal prístup k právnym predpisom, vyvolalo to v ňom mylné zhodnotenie situácie, čo vyústilo k jeho priznaniu sa, pričom v čase vyhlásenia o vine nemal žiadnu vedomosť a ani nepredpokladal, že dokazovanie vo vzťahu k jeho vine už ďalej nebude pokračovať. Vyhlásenie o vine obvinený urobil len za účelom dosiahnutia lepšieho trestu. Vzdanie sa jeho práva na spravodlivý proces uznaním viny teda podľa obvineného nebolo dobrovoľné a ani s plnou vážnosťou významu tohto úkonu, teda je ho podľa obvineného potrebné považovať za absolútne neplatné, keďže k nemu došlo na základe zaistenia zbrane nezákonným spôsobom, čo podľa neho znamená, že jeho uznaniu viny predchádzalo vykonanie nezákonného zaistenia zbrane. Pred jeho vyhlásením o vine súd podľa jeho názoru nepostupoval zákonným spôsobom, keď prijal jeho vyhlásenie o vine napriek tomu, že obvinený ho urobil na základe dôkazov, ktoré boli nezákonne získané. Konanie, ktoré predchádzalo vydaniu právoplatného rozsudku v predmetnej trestnej veci, tak bolo vykonané spôsobom, ktorým bolo porušené právo obvineného na obhajobu.

S poukazom na uvedené obvinený požiadal, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona z dôvodu naplnenia ním uvádzaného dovolacieho dôvodu a aby následne zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/78/2017, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 3T/200/2016, a následne prikázal súdu, aby v potrebnom rozsahu vo veci znovu konal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „prokurátor“) písomným podaním zo 7. mája 2021, v ktorom po zrekapitulovaní predchádzajúceho konania uviedol, že na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní má bez akýchkoľvek dôvodných pochybností za preukázané, že obvinený priamym úmyselným protiprávnym konaním naplnil všetky obligatórne pojmové znaky skutkovej podstaty zločinu nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona po objektívnej i subjektívnej stránke. Nad rámec uvedeného prokurátor dodal, že všetky úkony, pri ktorých boli zaistené rozhodujúce dôkazy, boli v prípravnom konaní od začatia trestného stíhania vo veci samej podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku vykonávané procesne zákonným spôsobom podľa príslušným ustanovení Trestného poriadku. V rámci celého trestného stíhania bol obvinenému poskytnutý dostatočný priestor na realizáciu jeho práv obvineného a konanie pred súdom bolo vykonané za dodržania všetkých zásad kontradiktórneho procesu za prítomnosti jeho zvoleného obhajcu.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dovolanie obvineného N. T. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 7. júla 2021.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinený N. T. na hlavnom pojednávaní konanom 30. mája 2017 po predchádzajúcom poučení podľa § 257 ods. 1 až ods. 5 Trestného poriadku (č. l. 89 spisu) urobil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe (č. l. 89 spisu). Toto jeho vyhlásenie bolo prvostupňovým súdom prijaté s tým, že dokazovanie súvisiace s priznaným skutkom nevykoná (č. l. 90 spisu). Po vykonaní dokazovania v tejto časti prvostupňový súd vyhlásil dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým obvineného uznal za vinného zo zločinu nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie súdu druhého stupňa môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukolvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku) - uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12, roč. 2017.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku vyplýva, že proti rozsudku, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Toto ustanovenie ale zároveň neurčuje okruh osôb, ktoré sú oprávnené tak urobiť. Pri riešení tejto otázky je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku

upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä ustanovenia § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku a § 372 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Keďže v predmetnej veci bol obvinený poučený o tom, že prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, teda že proti nemu nemožno podať odvolanie, rozsudok prvostupňového súdu nadobudol v časti týkajúcom sa viny obvineného právoplatnosť a vykonateľnosť momentom jeho vyhlásenia [§ 183 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] a odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v tejto časti nemohol preskúmať na podklade odvolania obvineného, ako na to správne poukázal na str. 3 napadnutého uznesenia. V rámci odvolacieho konania sa tak odvolací súd zaoberal len preskúmaním výroku o treste.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že oprávnenou osobou na podanie dovolania proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia o vine obvineného (v časti týkajúcej sa výroku o vine) je iba minister spravodlivosti, pretože ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa - na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú v zmysle § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Oprávnenie ministra spravodlivosti na podanie dovolania je v tomto prípade limitované uplatnením jediného dovolacieho dôvodu, a to dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Vo vzťahu k predmetnej veci teda možno zosumarizovať, že na podanie dovolania proti výroku o vine (po vyhlásení obvineného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe) je oprávnenou osobou len minister spravodlivosti.

Keďže v posudzovanom prípade smerovali dovolacie námietky obvineného proti výroku o vine, proti ktorému obvinený v zmysle vyššie uvedeného nie je oprávnený podať dovolanie, teda dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou, dovolací súd ho na neverejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.